

Effekt
Bivirkninger × *pris* = *Rationel Farmakoterapi*

Nr. 5 • Maj 2009

Efterårskurser 2009 – for læger

Brug af psykofarmaka

Medikamentel behandling af affektive lidelser, angst, søvnforstyrrelser og psykotiske tilstande. Relevante lægemidler – herunder antidepressiva, antipsykotika, anxiolytika og hypnotika – vil blive gennemgået med stiltingtagen til deres rationelle anvendelse.

Undervisere

Kurt Bjerregaard Stage, klinisk lektor, ph.d., overlæge, speciallæge i Psykiatri, Odense Universitetshospital.

Henrik Lublin, centerchef, dr. med., Psykiatrisk Center Glostrup.

Kursusleder Lars Bjerrum, lektor, ph.d., speciallæge i Almen Medicin og Klinisk Farmakologi, Forskningsenheden for Almen Praksis, Syddansk Universitet.

Dato: 19.10.09, Slagelse
Kl. 09.00-16.30

Dato: 21.10.09, Svendborg
Kl. 09.00-16.30

Gynækologisk endokrinologi – Rationelle behandlingsprincipper

Kontraception, postmenopausal hormonsubstitution samt behandling og udredning af uregelmæssig blødning vil blive gennemgået. Derudover gennemgås behandling af osteoporose.

Undervisere

Sven O. Skouby, professor, overlæge, dr. med., Gynækologisk afd., Frederiksberg Hospital.

Lisbeth Nilas, overlæge, dr. med., Gynækologisk afd., Hvidovre Hospital.

Kursusleder Bjørn Krølner, speciallæge i Almen Medicin, dr. med., København.

Dato: 04.11.09, Middelfart
Kl. 09.00-16.30

Rationel Farmakoterapi – en hurtig opdatering

Til dig, der ønsker en bred og hurtig opdatering i de nyeste behandlingsstrategier inden for nogle af de vigtige farmakoterapeutiske områder i almen praksis som hypertension, hjerteinsufficiens, type 2-diabetes med særlig fokus på den ældre polyfarmacipatient. Kurset vil være meget praktisk orienteret med klare anbefalinger af lægemiddelvalg og gode råd i den kliniske hverdag fx til, hvordan man fortolker lægemiddelreklamer.

Undervisere

Jens Peter Kampmann, institutchef, dr. med., IRF

Mats Lindberg, speciallæge i Intern Medicin og Reumatologi, IRF

Dorte Glintborg, cand. pharm., IRF

Kursusleder Preben Holme, speciallæge i Almen Medicin, IRF

Dato: 24.09.09, Roskilde
Kl. 09.00-16.00

Dato: 29.10.09, Nyborg
Kl. 09.00-16.00

Medicingennemgang

Kurset vil primært henvende sig til almen praksis med henblik på at støtte lægen og udbrede kendskabet til medicingennemgang som en del af lægens opsøgende hjemmebesøg og kontrol af multimedicinerede patienter. Ud over gennemgang af hidtidige erfaringer og viden vil kurset på baggrund af sygehistorier give en række eksempler på medicingennemgang inden for brede terapeutiske områder.

Undervisere

Palle Mark Christensen, ph.d., speciallæge i Klinisk Farmakologi og Almen Medicin, Otterup og Region Syd
Dorte Glintborg, cand. pharm., IRF
Kursusleder Preben Holme, speciallæge i Almen Medicin, IRF

Dato: 10.09.09, Slagelse
 Kl. 09.00-16.00
 Dato: 08.10.09, Vejle
 Kl. 09.00-16.00

Antibiotika – god klinisk anvendelse

Kurset omfatter den basale bakteriologi samt antibiotika. Med udgangspunkt i sygehistorier gennemgås en lang række af de hyppigste sygdomme – overvejende fra almen praksis – samt den rationelle behandling heraf.

Undervisere

Henrik Friis, adm. overlæge, Diagnostisk Center, Klinisk Mikrobiologisk afd., Slagelse Sygehus
Kursusleder Peter Kjærgaard, speciallæge i Almen Medicin, Stenløse

Dato: 24.09.09, Lyngby
 Kl. 09.00-16.30

Kardiovaskulær farmakologi

Med udgangspunkt i relevante lægemidler gennemgås behandlingen – overvejende i almen praksis – af hjer-teinsufficiens, iskæmisk hjertesygdom og arytmier. Hvert emne vil blive fulgt op af en diskussion på baggrund af opgaver.

Undervisere

To af følgende læger fra Rigshospitalets Hjertecenter:
Jørn Carlsen, overlæge, dr. med.
Peter Clemmensen, overlæge, dr. med.
Søren Boesgaard, overlæge, dr. med.
Kursusleder Preben Holme, speciallæge i Almen Medicin, Stenløse

Dato: 01.10.09, Lyngby
 Kl. 09.00-16.30

Type 2-diabetes / Hypertension

Epidemiologi, ætiologi, diagnostisering og behandling af type 2-diabetes vil blive gennemgået. Målet for glykæ-misk kontrol har været debatteret og vil også blive omtalt. De nyeste farmakologiske behandlingsprincipper vil blive gennemgået og problemerne med behandlingsresistente personer diskuteret.

Undervisere

Torsten Lauritzen, professor, dr. med. speciallæge i Almen Medicin, Ebeltoft
Tage Lysbo Svendsen, overlæge, dr. med., Medicinsk afd., Reg. Sjælland Sygehus Nord, Holbæk
Kursusleder Niels C. Heebøll-Nielsen, speciallæge i Almen Medicin, IRF

Dato: 07.10.09, Fredensborg
 Kl. 09.00-16.30
 Dato: 29.10.09, Ebeltoft
 Kl. 09.00-16.30

Tilmelding / afbud

- Målgruppen for vore kurser er praktiserende læger og kommende almen medicinere samt hospitalslæger.
- Tilmelding og betaling foregår *kun* via IRF's hjemmeside www.irf.dk.
- *Navn og adresse skal være personlig, og evt. refusion fra arbejdsgiver skal formidles af dig selv.*
- Ved afbud kontakt venligst irf@dkma.dk eller koordinator Alice Graybill på tlf. 4488 9121.
- Tilmeldingen er bindende. Ved afbud efter 26.6.09 refunderes kursusgebyret *ikke*.
- Kurserne kan *ikke* byttes eller overdrages til andre.

Farmakologisk behandling af astma og KOL

Hvordan skelner man mellem astma og KOL?

Ætiologi, diagnosticering og behandling – overvejende farmakologisk – vil blive belyst bl.a. ud fra opgaver.

Undervisere

Peter Lange, ledende overlæge, dr. med., Hjerte-lungemedicinsk afd., Hvidovre Hospital

Charlotte Ulrik, overlæge, dr. med., Hjerte-lungemedicinsk afd., Hvidovre hospital

Kursusleder Steffen Thirstrup, overlæge, speciallæge i Klinisk Farmakologi, ph.d., Lægemiddelstyrelsen

Dato: 10.11.09, Roskilde
Kl. 09.00-16.30

Dato: 01.12.09, Kolding
Kl. 09.00-16.30

Pris / betaling / optagelse

- Prisen pr. kursus er kr. 500,-. Betaling foregår sammen med tilmeldingen via betalingsformularen på IRF's hjemmeside www.irf.dk.
- Du er først endeligt optaget på kurset, hvis du i starten af juli dvs. i uge 27-28 får besked om dette via din e-mail. Det er derfor *meget* vigtigt, at du opgiver korrekt e-mail adresse ved tilmeldingen.
- Du vil fra begyndelsen af august løbende kunne holde øje med restpladser på nettet, tilmelde dig og betale. Hvis du bliver optaget på det pågældende kursus, vil du ligeledes – i løbet af nogle dage – få besked om dette via din e-mail.

Kurserne er godkendt af Efteruddannelsesfonden.

Du kan tilmelde dig vores nyhedsbrev og få information om vores kursustilbud.

Giftlinjen

Af Kim Dalhoff*

I 2006 åbnede Bispebjerg Hospital Giftlinjen, som er en landsdækkende telefonrådgivning for både sundhedspersonale og borgere. Giftlinjen er bemannet 24 timer i døgnet alle årets dage med en stab af specialuddannede sygeplejersker, som besvarer henvendelser om forgiftninger. Borgerne ringer på telefon 8212 1212 og sundhedspersonale på 3531 5555. Sygeplejerskerne har speciallæger i bagvagt, som kontaktes ved tvivlsspørgsmål. Giftlinjens sygeplejersker rådgiver ud fra opdaterede actioncards og detaljerede instrukser, idet de afgiver en risikovurdering baseret på oplysninger om giftstoffets karakter, mængde og antal timer, der er gået inden henvendelsen samt patientens eller klientens præmorbiditetstilstand. Ved henvendelser fra borgere vil der i

nogle forgiftningssituationer blive tilrådet akut indlæggelse på nærmeste skadestue og i andre situationer – hvis giftstoffet er helt uskadeligt – gives en beroligende information om observation i hjemmet. Ved henvendelser fra sundhedspersoner – fx læger på vagt på et medicinsk modtageafsnit – drejer det sig ofte om at konferere en akut indlagt patients symptomer og en mulig forgiftningsdiagnose. Herudover er der ofte behov for at vejlede om specifikke behandlingsmuligheder, antidoter (modgifte) og eventuelle faldgruber inden for specielle forgiftningssituationer.

Giftlinjen er organiseret som et samarbejde mellem 3 afdelinger på Bispebjerg Hospital: Klinisk Farmakologisk Afdeling, Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling samt Anæstesiologisk Afdeling. Klinisk Farmakologisk Afdeling har ansvaret for forgiftninger med lægemidler, Arbejds- og Miljømedi-

cinsk Klinik for forgiftninger med planter og produkter fra den kemiske industri, og Anæstesiologisk Afdeling har ansvaret for Giftlinjens drift samt forgiftninger med ulovlige rusmidler.

I 2008 har Giftlinjen haft i alt 13.236 henvendelser, heraf 4.231 fra borgere (se figur 1). Der har i størstedelen af året været en konstant stigning i antallet af henvendelser måned for måned. Størstedelen af henvendelserne finder sted i tidsrummet kl. 17 til 20, hvor der derfor er mulighed for at besvare 3 henvendelser samtidigt. Det største antal henvendelser drejer sig om blandingsforgiftninger dvs. indtagelse af en overdosis af mindst 2 forskellige giftstoffer (se figur 2). Det største antal henvendelse vedrørende enkelstoffer er forgiftninger med paracetamol (i alt 464), og vedrørende kemikalier er det afkalkningsmidler (i alt 316). Et stort antal henvendelser drejer sig om børn, og da der altid er

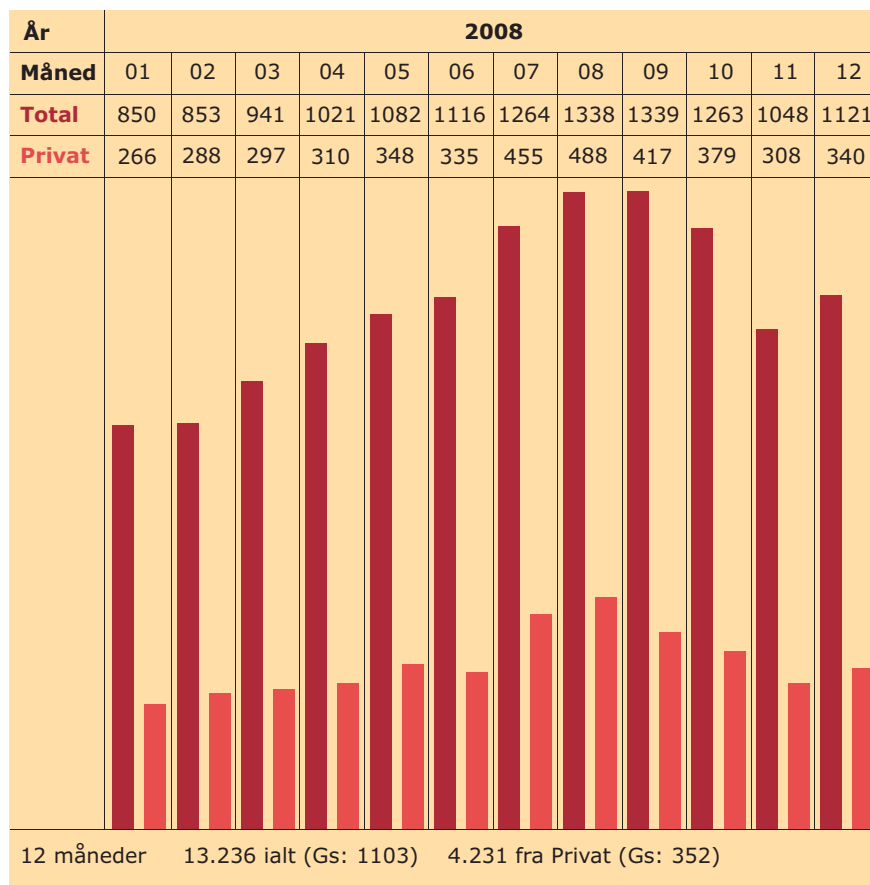
* Klinisk Farmakologisk Afdeling, Bispebjerg Hospital

usikkerhed om, hvor stor en dosis giftstof, der er indtaget, bliver risikovurderingen en smule anderledes end hos voksne patienter. Der vil lidt oftere blive rådgivet om hospitalsindlæggelse til observation og behandling. Den hyppigste årsag til opkald vedrørende børneforgiftninger er indtagelse af multivitaminer, som heldigvis i de fleste tilfælde er ufarligt. I få tilfælde har barnet indtaget vitaminpiller med et særligt højt indhold af jern, og der er eksempler på, at børnene er blevet akut jernforgiftede.

Giftlinjen har nu eksisteret i ca. 2½ år, og antallet af forespørgsler stiger som forventet i en takt, som indebærer, at telefonventetiderne ikke bliver for lange. Der er oparbejdet en erfaring fra rådgivning om alle mulige typer forgiftninger, og det er ligeledes indtrykket, at opkaldene kommer fra alle landets regioner. Størstedelen af opkaldene kommer fortsat fra sundhedspersoner, og det er derfor et af Giftlinjens mål at forsøge at skabe yderligere opmærksomhed på rådgivningens eksistens over for landets borgere, ikke mindst for at en korrekt behandling af en forgiftning kan iværksætte hurtigst muligt. Herudover vil man kunne undgå en del unødvendige henvendelser til de praktiserende læger eller på landets skadestuer.

Dine patienter kan læse om
Giftlinjen på
www.medicinmedfornuft.dk

Figur 1. Antal henvendelser til Giftlinjen i 2008 fordelt på måneder og type (privat = borgere og total)

Figur 2. De 10 hyppigste årsager til henvendelser til Giftlinjen i 2008

